

L a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 16. Zettortdeenâ 22trâ April 1837.

Sihlneeks, jeb — taisnibu fakkoht — wiltneeks.

Winnôs gaddôs Pohlu semmê kahds semneeks, kam wahrds bija Zirzens, dsihwoja nabbadfigi fawâs mahjâs ar feewu un behrneem, tomehr pee fawas kahrtas deesgan pahrtizzis. Bet kâ jau pee dascheem, kam kahruns par fungu zelkâhs, kad tam ar wissu firdi peekerrahs, tâ arri schim nemeers firdi zehlehs. Winsch sahze skatitees, kâ augsti fungi fawâs pillis dsihwoja, kahdâs brangâs drehbês tee staigaja un kahdus gahrnus ehdeenus un dsehreenus tee baudija; kâ tee islustejahs un kahdôs mihtkôs spilwendôs tee gulleja. — No ahrija spohschuma apmahnihts, winsch no wissas firds eekahrojahs tahda gohda — kaut arri tif us ihfu brihtiau. Tahdâs dohmâs winsch nei kreeti ehst, nei gulleht warreja, tif us to ween dohmadams, pee tahm brangahm riktehm peekluht. Un zaur to nabagai feewai bij deesgan subru deenu Jareds un tikko wehl kuhleenus ne dabbuja; jo schim drihs maife bij jehla, drihs putra melna, zeeta u. t. j. pr. Ur tahdu nemeeru kaujotees, labs laizinsch aiswilfahs un winsch us nekahdu wihsî ne warreja isgudroht, kâ fawu firds-eekahroschanu pildiht. — Tê us weenreis dabbu dsirdeht, ka wakkar muischâ zeenigai mahtei faws mihtais un lohti dahrgais gredsens pasuddis un leelu maksu tam sohloht, kas winnai to skappetu rohka. Tuhdat Zirzens skohlu isdohmaja un pee sewis fazzija: „ak balta laime, ka nu fawas wehlefschanas warreschu peepildiht! Zsteifschu sewi par sihlneeku un sohlschu winnai to grehsenu skappeht, ja tif pa trim deenahm papreeksch manni labbi barrohs un baggatigi turrehs. Kad tahs trihs deenas buhs pagallam, tad raudsfschu pa nakti ismukt, un ja manni arr pehz strahpehs, kas par to? es ko wehlejis buhschu pee-

pildijis!“ Kâ dohmahts, tâ darrihts. Winsch taisfahs no rihta labbi agri us muischu eet un kad feewa prassa, ko tur darrihschoht, schis leeliski atbild: „gan tu tif redsefi, kahds es pehz trim deenahm pahrnahfschu mahjâs.“ — Muischâ nahzis, leek zaur fullaineem leelmahtei sinnamu darriht, ka tahds un tahds meisteris atnahzis un gribboht ar winnas runnaht. Gan fullaini gribb schim to noleegt, un zell gan schahdu gan tahdu eemeslu preekschâ, ka leelmahte effoht tahda behdiga un fassimmuse, un talabb ne warroht winnai preekschâ laist. „Alha!“ eesauzahs semneeks, „es jaw sinnu, kadeht winna behdiga un fassimmuse: winnai fawa dahrga grehsena gauschi schehl! Es prohtu glahbt. Laideet tif eekschâ, ja ne ar labbu, tad — —“ „Gita mihtais, eita,“ fazzija fullaini bailigi, un eelaide to pee leelmahtes. Leelmahtei Zirzens ar leelu drohschibu teize, winsch to grehsenu skappeschoht rohka, kaut tas paschâ elles dibberâ buhtu. Bet tif ween, ka winna sihlneeka gars lohti kahrs effoht; tadeht waijagoht winnu trihs pilnas deenas kâ wissleelaku fungu zeenihst un barroht. Leelmahte — kaut gan nekahda mahnutizziga ne bija, tatschu fawu mihtu grehsenu lohti schehlodama, preezajahs par tahdu sinnu un fullaineem pawehleja gahdabt, ka semneekain pa trim deenahm nefas ne truhktu un ka tam dohtu, ko tif prassa. — Schê japeeminn, ka leelmahtei trihs fullaini bija. Schee, kad leelmahtei grehsens dahrâ pasudde, to fawâs rohkaâs dabbuja un to flehpe, isdewigu laiku gaididami, to pahrhoht. Schee, kad sihlneeks atnahze, lohti fahijahs, dohmadami: kas warr sinnaht, kahds ammatneeks schis rattastabs irr? Neggi muhs usrahdihs? un kâ tad mums flahsees? — — Bet, pagg, paliksim katris deenu pee winna, un raudsifim, woi ne warram maf-

daufs nomannicht, fo wiasch darrichs. Tà winni darrija un puischoja semneekam kà spehdami un dewe tam ehst un dsert zif un fo ween gribbeja. Kad nu pirmais waffars atnahze, tad semneeks, maftigi peesprahdsees un peedsehrees, fawâ prahatâ peeminneja, ka ar scho waffaru weena laimes deena beidsahs, un, bihdamees ka ne fajuktu, frihta gabbalu nehmis us lohga stenderi weenu srihpu uswille, fazzidams: „tè nu paldees Deewam, jau weens (prohti: jau weens laimes waffars peedsihwohts, un pirma laimes deena pagallam), wehl divi jafagaida.“ Bet fullainis, fo sagta firds beedeja, schfitte, schee wahrdi simejoht, weens saglis jau rohkâ un wehl divi gaidami. Tadeht, gauschi nobihjees, pee faweem beedrehim aislehze, un teize raudadams: „fo nu eesahffim? muhsu blehdiba winnam sinnama, jo manni pirmo jau peerakstija us stenderes un teize, ka wehl divi gaidami.“ Kad nu wehl nekahds padohms, kà glahbtees, galwâ ne bija, tad nospreede wiffi gaidiht, kas riht buhs. — Ohtrâ deenâ ohtrs fullainis winnam kalpoja un sihnneeks bes behdahm tikfai ehde un dsehre un kad waffars peenahze, ohtru srihpu wilkdams fazzija: „nu jau paldees Deewam diwus esmu panahzis, wehl weens gaidams.“ — Tè fullainis, no bailehm pahrneints, noskrehje atkal pee faweem beedreem un teize: „brahti! lahga gals naw gaidams, jo ir manni peerakstija un wehl trescho buhs gaidiht. Woi wels winnu atdsinne, mums par tihru nelaini!“ — Kad nu wehl ne sinnaja fo darricht, tad nospreede wehl trescho deenu noskattiht. Nu treschais fullainis winnu apdeeneja un semneeks labbi sinnadams, ka schi ta pehdiga deena buhs, jo wairak un jo labbafi kungi pildija. Kad nu pehdigais waffars peenahze, tad pehdigu srihpu wilkdams fazzija: „Nu paldees Deewam treschais un pehdigais; nu dabbuju fo gribbeju un — nu gan sinnaschu kas jadarra!“ Wiasch dohmaja scho nakti labbi agri aisbehgt, bet fullainis, kam fawa bailiga firds pufsteja, tikfo ne pamirre eesch bailehm, un kad tik drihs no winna ne warreja atstah, tad dsirdeja, ka semneeks fawâ mihksta gultâ lihdamns nopubtehs

un tadeht fanehmees tam uspraffija: „mihlais kungs, kapehz juhs tahds behdigs taggad effat? kas jums kaisch?“ Schis atbildeja: „tad tu wehl praffi? es dohmaju, ka tu jo labbak sinnasi, kahda strahpe buhs zeeschama.“ To wiasch pahr sewi paschu runnaja, bet fullainis, kas schodeen katru semneeka a3s-usnieschanu eerandsija kà Deewa a3zi, nobahlis, drebbedams pee faweem beedreem nogahje un teize, ka wiffi sagli sinnami. „No nu darrifim? fur glahbfi-mees? kà nu isbehgim fawai nopelnitai strahpei?“ Kad nu nekahds zits padohms sinnams bija, tad norunnaja pee semneeka eet, tam pee kahjahm kfrist, gredsenu atdoht un luhgt, lai winnus ne darra sinnamus. — Kad semneeks jau faldâ meegâ fnaude, un schee kambari nahze, tad wiasch rahjahs, fo tik wehlu wasajotees? Schee luhdse, lai winneem to peedohtu un pee kahjahm kfrisdami fazzija: „mehs redsam, ka juhs riftigs sihnneeks effat un sinnat arri, ka tas gredsens muhsu rohkâs irr; tapehz pasemmigi juhs luhdsamees un sohlam naudas zif pagehreseet, tik ween ne fakkat, ka pee mums to gredsenu atradduschi; tè mehns winnu jums atdohdam, bet effeet jel schehligi, — —“ Semneeks, kam firds no preeka lehze, nu tihscham bahrgs likkâhs un us teem fazzija: „To jau aiswaffar sinnaju, bet es tihscham gaidiju, arrig paschi nahkseet; juhsu laime, ka to darrijat, zittadi — —“ „„Peedohtet,““ fazzija wehl fullaini, „„mehs darrifim, fo tik juhs pawehleseet!““ — „Nu tad, fakkait man, kà tas gredsens suddis un juhsu rohkâ nahzis?“ Kad nu schee wiffu pasemmigi bij isteikuschi, tad wiasch pawehleja weenu un to wifisleelaku tihsteru atnest; tad to gredsenu maisè eespeedis, dewe tihsteram noriht un to itt labbi eesihmeja, ka warretu pasiht. — No rihta, kad leelmahte bij uszehlusees, wiasch leek sewi tai peewest un nu teiz: ka winna tahdâ un tahdâ deenâ pa dahrsu staigadama un zindus no rohkahm maukdama to gredsenu pasaudejuse; pehz weens no tihtereem dahrsâ eelihdis, un to gredsenu eerihjis. Ja wiffus tihsterus schè preeksch lohgeem atdsihru, tad wiasch gan pasihschohht, kurfch gredsenu eerihjis.

Leelmahte, sinnadama, ka wiß pehz scheem wahrdeem bijis, leelâ preekâ lifke wißus tihterus atdsiht un schis sawu eefihmetu tihteru labbi pasihdams, uskleedse: Lufk schinni tihterâ greßsens irr; nokaujeet to, tad winnam guhsâ atraddiseet.“ Tihters tikke azzumirkli nokauts un greßsens atrasts. Leelmahte, no preeka aisgrahbta, semneeku wehl pilli paturreja, kamehr tam kahdu jo labbu gohda-maksu nodohmatu. — Semneeks nu gawileja no leela preeka, ka schahdi johki tik laimigi isdewuschees; bet — gan driß buhtu mellu-praweets peenahfts. Jo neweenam ne dohmajoht, pahrbrauze patß leelßkungs, kas zauru neddelu mahjäs ne bij bijis. Tam nu leelmahte stahsta, kahda gudriba semneekam, un kâ tas winnas mihtu greßsenu atdabbujis. Leelßkungs, gudrats buhdams, un semneeku pee wallodas mulki atraddis, tam ne tizzeja. Wirsch tapehz zirzeni, kas patlabban skursteni dseedaja, lifke nokert, to lifke diwu blohdinu starpâ, tad aizinjaja semneeku un us to fazzija: „Es redsu un sinnu ka tu effi krahpneeks, kas laudis peewill; tapehz, ja tu man ne pateifki, kas schê blohdinu starpâ irr, tad es tewi lifschu pee stabba graisihht un tewim aufis no-greest!“ — Semneeks sabihjees nopuhthts un fazzija (minnedams sawu wahrdu, prohti: zirzenu): „nabbags zirzeni! nestundâ tewi no-kehre!“ — Leelßkungs, dohmadams, ka minnoht to zirzeni, kas blohdu starpâ, lohti brihnojahs, un peeluhdse semneeku, lai winnam peedohdoht sawu neustizizibu, un semneeks ar leelu naudu un pateizibahm tikpat no leelkunga kâ no fullainem apdahwinahfts, ar leelu lihgfimibu pee seewas un behrneem mahjäs aigahje.

Dasch, warr buht, brihnosees pahrscho wiltneeku un ka wiß tik labbi winnam isdeweess. Nu, naw wiß nefahds brihnums! Ir taggad blehnuzizigi lehti peewillami, un tahdi, ir winnu wiltneeki, deemschehl wehl ne truhkft. Bet, paldees Deewam, tahdu jo deenas masak paleek un nahfs laifs, fur tahdi pagallam wairs ne raffisees; jo kad blehnu-zeenitaji masumâ ees, tad arri tee blehnu-ammateeki, ne spehdami ar sawu ammatu wairs fo pelniht, dohfees us darbeem, kas

Deewam un wisseem zilweekeem peenemmigi. — Schê arri to mahzibu warram smeltees, ka Deewß proht itt us brihnischku wißi blehdibu gaisinâ west, jo launa firßs-apsinnaschana patte isteizahs un sawu kaunu pafaulei parahda, ne warredama nekur azzis ar drohßschibu pazelt. — Arri to redsam, ka wiltigi pelnita manta ispußt kâ nahkuse un wehl to taisni pelnitu graffi lihds aisrauj. Jo Zirzens, kas ar to mantu par turrigu wihru warreja palift, nu padewahs us flinkumu un kahribahm, leelidamees ar sawu sihlneeka ammatu, palikke wisseem laudim par nerru un ihfâ laifâ, pagallam isnihke un isputteja ar wißu sawu mahjäs buhschanu.

— o.

U. P.

Teefas fluddina schana s.

Us pawehleschanu tahs Zeiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wißas Kreewu Walsß 20. 20. 20., tohp no Krohna Wirzawas pagasta teefas wißi tee, kam kahdas taisnas prassischanas pee ta Wezz-Ewir-lauka Sibbru mahju fainneeka Jehkaba Sanka buhtu, pahrskurra mantu konkurse spreesta, usaizinati, 2 mehneschu starpâ, prohti lihds 16tu Mei f. g., scheinan peeteiftees, jo wehlat neweens wairs ne taps klaußihts.

Krohna Wirzawas pagasta teefa, 16tä Merz 1837. 2 Ullmann, pagasta wezzakais.

(Nr. 144.)

Henko, pagasta teefas srihweris.

Wißi tee, kam kahdas taisnas prassischanas pee ta nomirruscha Uhlrawas Kruhmischu mahju fainneeka Ewald Janne Salkulna buhtu, tohp usaizinati, lihds 6tu Mei 1837 pee Uhlrawas pagasta teefas peeteiftees, jo wehlat neweens wairs ne taps klaußihts. Uhlrawas pagasta teefa, 6tä April 1837. 2

Jahn Wikfin, pagasta wezzakais.

(Nr. 144.)

U. Neumann, pagasta teefas srihweris.

No Krohna Sarkanas muischas pagasta teefas teek wißi parradu deweji ta ne fenn nomirruscha Sarkanas muischas pagasta-preekschahwetaja Krebbe Jehkaba un ta Wentepils pilßkungu fainneeka Samitu Janna, kas sawas mahjäs nespehziabas labbad patß atdewis, usaizinati, pee saudschanas sawas teefas 3 mehneschu starpâ, prohti lihds 18tu Juhni f. g., kas par to weenigu un islehdßsamu terminu nolifts, ar sawahm prassischannahm un peerahdischannahm schein peeteiftees; — täpat arridsan tee teek usaizinati, kas tam nelaim woi tam lihdschinnigam fainneekam Samitu Jannim fo parradâ buhtu, sawus parradus aismakshht, kas ne peeteiftees,

ne gribbedamß malkaft, tam buß dubbulti fawi parrabi schai pagasta teefai jaatlihdßina.

Sarkanaß muifchâ, 28tâ Merz 1837. I

††† Fanne Fannfohn, peefehdetais.

(Nr. 56.) Dr. Stavenhagen, pagasta teefas ffrihweris.

No Wandfenes pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taifnas praffifchanaß jeb parradu atlihdßinafchanaß buhtu pee ta schai draudße nomirrußcha faimneeka Sillu Cernesta Cernßfohn, ußaizinati, lihds 15tu Mei f. g. ar fawahm praffifchanaßm pee fchihß teefas peeteiktees, jo wehlaß neweens wairß ne tapß klaufihtß.

Wandfenes pagasta teefa, 3fchâ April 1837. I

††† Matthiß Kafepeße, pagasta wezzakais.

(Nr. 5.) H. Huebner, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi pee Lingeres pagasta peerakßiti pagasta lohzeffi, kaß ar galwas-grahmatahm, uß deenestu izlaifiti, jeb zittös pagastös ußturraßß, teef ußaizinati, wißwehlaß lihds 10tu Mei f. g. pee fchihß pagasta teefas peeteiktees, fawas grahmataß pahrmainiht, un fawas Krohna nodohßchanaß aißmalkaft.

Lingeres pagasta teefa, 10tâ Merz 1837. I

Friß Schulz, pagasta wezzakais.

(Nr. 8.) Dubowitz, pagasta teefas ffrihweris.

No Krohna Kloßter-Wißputtes pagasta teefas teef wiffi tee, kam kahdas taifnas praffifchanaß woi mefleßchanaß pee tabß atßtabtas mantas ta nomirrußfcha Krohna Kloßter-Wißputtes walleneeka, zittfahr-tiga faimneeka, Graudinu Undfcha Pittfche buhtu, ußaizinati, diwu mehnefchu ßarpâ, un wiffwehlaß lihds 4tu Juhni f. g. fcheit peeteiktees, jo wehlaß neweens wairß ne tapß klaufihtß.

Waffes muifchâ, 2trâ April 1837. 2

(L. C.) ††† Lohm Jacobsfohn, pagasta wezzakais.
(Nr. 70.) F. Grening, pagasta teefas ffrihweris.

Zittas fluddinaßchanaß.

Kaß fcho gadd Wezz=Swahrdes tirguß weenâ wunnam nepeekrißtamâ deenâ, prohti: peekßdeenâ tai 23fchâ April, eekriß, tab fcho tirgu pirndeenâ 26tâ April f. g. turrehß. I

Muifchâß waldischana.

Preekß kahdahm 5 woi 6 neddelahm leelâ eelâ no Todleben kunga bohtes lihds Dohbeles wahrteem paßudde weena bakßite ar 6 grahmatahm, no Mißchaeliß kunga grahmatu-krâßjuma Zelgawâ. Kaß fchihß grahmataß atraddiß, tohp luhgtß, fchihß grahmataß Todleben kunga bohtß nodohß, kur wißfch 2 fudr. rubl. pateizibaß naudaß dabbußß. I

Naudas, labbibas un prezzu tirguß uß plazzi. Rihgâ tannî 12tâ April 1837.

	Sudraba naudâ. Rb. Rp.		Sudraba naudâ. Rb. Rp.
3 rubli 58½ Kap. papihru naudaß gelbeja	I —	I pohßß fannepu . . . . . tappe malkaftß ar	— 80
5 — papihru naudaß	I 38	I — linnu labbakas furtes — —	2 10
I jaunß dahlderiß	I 33	I — flittakas furtes — —	1 90
I puhßß rudßu . . . . . tappe malkaftß ar	I 17	I — tabaka	— 65
I — fwefefchu	I 90	I — dselßes	— 65
I — meefchu	I —	I — fwefefa	2 —
I — meefchu = putrainu — —	I 50	I muzza filtu, preefchu muzzâ — —	7 —
I — ausu	— 70	I — wißkfchnu muzzâ — —	7 25
I — fwefefchu = miltu	2 20	I — farkanaß fahlß	7 —
I — bißbeletu rudßu = miltu — —	I 57½	I — rupjas leddainas fahlß — —	5 —
I — rupju rudßu = miltu — —	I 10	I — rupjas baltas fahlß — —	4 50
I — firnu	I 50	I — fmalkas fahlß	4 30
I — linnu = fehflaß	2 50	50 graßchi irr warra jeb papihres rubliß un	
I — fannepu = fehflaß	I 50	warra nauda ßahw ar papihres naudu weenâ	
I — fimmenu	5 —	malkaftß.	

W r i h w d r i e k e h t.

No juhrmallas-gubernementu augftas waldischanaß puffes: Hofraht von Braunfchweig, grahm. pahrluhßtöais.